

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Práva duševního vlastnictví k záznamům pořizovým na OH

Nejen v odborných kruzích, ale de facto napříč společnostmi, je obecně známé, že duševním vlastnictvím se rozumí výsledky lidské tvůrčí činnosti, tedy objektivně vzato nehmotné statky, se kterými lze obchodovat. Málokdo je však informován o tom, že veškerá práva na obrazové, zvukové, ale i audiovizuální materiály (dále jen „Záznamy“), pořizené na olympijských hrách, a tedy i na nadcházejících Hrách XXXI. Olympiády, které se uskuteční v Rio de Janeiru v době od 5.8.2016 do 21.8.2016 (dále jen "OH"), jsou podle ustanovení čl. 7 Olympijské charty[1] ve vlastnictví Mezinárodního olympijského výboru (dále jen „MOV“).

Na výše uvedené navazuje povinnost Výkonného výboru MOV, učinit podle ustanovení čl. 48 Olympijské charty veškerá nezbytná opatření k zajištění co nejúplnějšího zpravodajství o OH různými sdělovacími prostředky, aby OH měly na světě co nejširší publikum. Pro splnění této povinnosti, a zejména s ohledem na vlastnické právo MOV k Záznamům, uzavírá MOV licenční smlouvy jak s poskytovateli veřejnoprávního, tak komerčního vysílání. Jelikož však může docházet k pořizování Záznamů rovněž sportovci, funkcionáři, trenéry, ale také i diváky OH, přijal MOV pravidla, která upřesňují zásady pořizování Záznamů.

Obecná pravidla televizního vysílání[2] pro OH, přijatá v květnu 2015 stanoví pro vysílání Záznamů pořizovaných na OH, tréninku v průběhu a prostorách OH, ceremoniálu (a to jak zahajovacím, zakončovacím, tak medailovým), mix zónu, interview a další aktivity na olympijských sportovištích, olympijském parku, medailovém náměstí, olympijské vesnici, stanovují základní pravidla pro vysílání Záznamů pro osoby, které neuzavřeli s MOV licenční smlouvu. Zcela zásadní však jsou speciální pravidla[3], určená pro tzv. akreditované osoby (tedy sportovce, trenéry, tiskové mluvčí, novináře atp.), která platí pro zveřejňování jejich záznamů na sociálních sítích. Zveřejněné Záznamy podle těchto striktních pravidel musí zejména zachovávat ducha fair-play a hodnoty olympijského hnutí, nesmí mít jakýkoliv politický nebo náboženský podtext, případně podněcovat rasovou diskriminaci, nebo být použity ke komerčním účelům. Zveřejňování Záznamů na sociálních sítích, pořizovaných v prostorách olympijských sportovišť je pak povoleno pouze po předchozím souhlasu MOV. Zvláštní důraz je pak kladen na nové druhy sociálních sítí, umožňujících live streaming (např. Facebook, Periscope, nebo Snapchat), kdy používání těchto sociálních sítí, resp. zveřejňování Záznamů na nebo prostřednictvím nich, je přísně zakázáno uvnitř olympijských sportovišť.

Sankce

V případě, že by došlo k zásahu do vlastnického práva MOV k Záznamům v rozporu s Olympijskou chartou a výše uvedenými pravidly, může se jak MOV, tak ČOV, jakožto zástupce MOV na území České republiky, domáhat široké škály svých práv a nároků, které mohou být navíc uplatněny kumulativně. Při volbě nároku na odstranění závadného jednání tak bude záležet zejména na postavení a pozici osoby (tedy jestli půjde o novináře, sportovce, nebo diváka), která právo MOV porušila, neboť ne všechny nároky a práva MOV lze uplatňovat proti všem osobám generálně. Konkrétně se pak může jednat zejména o:

- 1) požadavek na zdržení se dalšího zveřejňování Záznamů;

- 2) odstranění Záznamů z webu;
- 3) zaslání omluvy včetně písemného vyjádření o provedení přijatých opatření;
- 4) náhradu škody;
- 5) vydání bezdůvodného obohacení;
- 6) vypovězení smlouvy s obchodním partnerem MOV;
- 7) požadavek na úhradu smluvní pokuty, byla-li s obchodním partnerem MOV v licenční smlouvě sjednána;
- 8) vyloučení nebo diskvalifikace z OH, ztráta výhody umístění získaného při dalších soutěžích na OH; případně
- 9) odebrání nebo nepřidělení akreditace novináři nebo jinému obdobnému subjektu

Závěr

Z výše podaného výkladu je zřejmé, že povinnosti stanovené jak účastníkům, tak divákům OH anebo provozovatelům rozhlasového nebo televizního vysílání v průběhu konání OH, jsou enormní, ale v dnešní době zcela zásadní, neboť pro některé jedince představují nepředstavitelný zásah do jejich každodenního užívání sociálních sítí.

Domnívám se však, že právě proto, že dnešní doba klade na OH a samotné olympijské hnutí vysoké nároky, což s sebou nese velmi vysoké výdaje, je možné tyto restriktce pochopit a plně je respektovat. Druhou stranou této problematiky však zůstává otázka vhodné a zároveň účelné kontroly plnění těchto povinností a ochrany vlastnického práva MOV k Záznamům, tedy de facto k jejich majetku.

Mgr. Michal Švec,
advokát

[1] „Olympijské hry jsou výhradním majetkem MOV, který vlastní všechna práva a veškeré údaje s nimi spojené, zejména a bez omezení pak všechna práva týkající se jejich organizace, využití, vysílání, záznamu, předvádění, reprodukce, přístupu a šíření jakoukoliv formou a prostředky nebo mechanismy ať již existujícími nebo v budoucnu vyvinutými.“

[2] News acces rules applicable for the broadcast of the Games of the XXXI Olympiad, Rio de Janeiro, 5-21 August 2016

[3] IOC Social and Digital Media Guidnelines for persons accredited to the Games of the XXXI Olimpiad Rio 2016

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)

- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)